Skolinspektionen

Beslut

Datum 2026-11-10
Dnr SI 2026:6790

Huvudman

Ludvika kommun
info@ludvika.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Sörviks skola i Ludvika kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Ludvika kommun en anmärkning avseende brister rörande plan mot kränkande behandling. Ludvika kommun ska senast den **1 september 2027** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser förebyggande arbete för att skapa trygghet och arbete för att upprätthålla tryggheten, åtgärdande arbete mot kränkande behandling samt arbete för att skapa och upprätthålla studiero.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr Si 2026:6790) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys under hösten 2026 inlett en tillsyn av Sörviks skola som är en kommunal grundskola i Ludvika kommun med förskoleklass och årskurserna 1–6.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid skolan följer gällande bestämmelser om förebyggande arbete för att skapa trygghet och arbete för att upprätthålla tryggheten, plan mot kränkande behandling, åtgärdande arbete mot kränkande behandling samt arbete för att skapa och upprätthålla studiero.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan samt lektionsbesök den 22 september 2026. Intervju med

rektorn har genomförts den 28 september 2026. Huvudmannen har getts möjlighet att yttra sig över allt material som har betydelse för beslutet och har den 16 oktober 2026 inkommit med ett yttrande. Huvudmannen har inkommit med kompletterande uppgifter den 9 november 2026.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Arbete för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förebyggande arbete för att skapa trygghet och arbete för att upprätthålla tryggheten

Elever beskriver i intervjuer att de känner sig trygga i skolan och att de har pratat med vuxna om tryggheten. Samtidigt framkommer i intervjuer med rektorn, lärare och representanter från elevhälsan att det finns elever som känner sig otrygga på skolan. Otryggheten uppges bland annat vara kopplad till vissa platser i skolan och till hur elever behandlar varandra. Enligt rektorn, lärare och representanter från elevhälsan förekommer däremot inte några allvarliga eller upprepade kränkningar på skolan.

I intervjuer med rektorn och lärare framkommer att elevernas trygghet bland annat följs upp genom statistik över kränkningar, Skolinspektionens skolenkät, och, sedan höstterminen 2025, även genom en årlig skolintern enkät. Den skolinterna enkäten besvaras av samtliga elever och ställer bland annat frågor gällande trygghet, trivsel och studiero. Resultatet sammanställs och analyseras av skolans trygghetsteam, som består av rektorn och två medarbetare från fritidshemmet. Resultatet från enkäten analyseras också av undervisande lärare. Däremot uppger elevhälsans representanter att de inte har varit delaktiga i analys av aktuellt enkätunderlag. I intervju med rektorn framkommer att skolan har för avsikt att fortsätta med den skolinterna enkäten och att enkäten årligen ska ställa motsvarande frågor till eleverna för att möjliggöra jämförelser av resultaten över tid. Vidare framgår av skolans plan mot kränkande

behandling att elevernas trygghet även kartläggs av trygghetsteamet som genomför observationer och elevintervjuer. Därtill genomförs hälsosamtal av skolsköterskan som sammanställs och analyseras inom elevhälsoteamet.

Rektorn och lärare beskriver att de bland annat utifrån statistik över kränkningar och resultatet från den skolinterna enkäten har identifierat att kränkningar ofta sker under raster på skolgården. Utifrån detta har skolan vidtagit åtgärder i form av fler vuxna ute på rasterna, arrangerade rastaktiviteter samt infört ”rastvärdszoner”. Enligt rektorn och lärare innebär rastvärdszoner att personal täcker specifika områden på skolgården under rasterna istället för att fokusera på enskilda elever eller klasser, detta för att kunna arbeta mer förebyggande och upprätthållande för trygghet. Av intervjuer med såväl rektorn, lärare och representanter från elevhälsan framkommer att antalet kränkningar har minskat sedan skolan beslutade om fler vuxna ute på rasterna, arrangerade rastaktiviteter och införandet av rastvärdszoner. Rektorn, lärare och representanter från elevhälsan uppger att vidtagna åtgärder är relevanta utifrån skolans faktiska behov och bidrar till att förebygga och upprätthålla trygghet.

I intervjuer med såväl rektorn, lärare, representanter från elevhälsan och elever framkommer vidare att det, som en del i arbetet med att förebygga och upprätthålla trygghet, även genomförs olika schemabrytande dagar på skolan. De schemabrytande dagarna innebär bland annat att eleverna får arbeta med värdegrundsfrågor över klassgränserna. Flera elever beskriver i intervju att det under de schemabrytande dagarna är roligt att få träffa och arbeta tillsammans med elever från andra klasser.

Plan mot kränkande behandling

Skolinspektionen har tagit del av Sörviks skolas plan mot kränkande behandling för läsåret 2026/2027. Av planen framgår en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Planen saknar emellertid en redogörelse för hur planerade åtgärder från föregående års plan har genomförts. Rektorn uppger i intervju att arbetet med planen mot kränkande behandling påverkats negativt av flera rektorsbyten på skolan de senaste åren. När rektorn började på skolan fanns redan en upprättad plan skriven av föregående rektor, men denna plan följde, enligt rektorn, inte kommunens policy. Rektorn uppger att uppföljning och analys av åtgärder begränsat sig till muntlig utvärdering, till exempel av systemet med zoner på rasterna.

Rättslig reglering

Förebyggande arbete för att skapa trygghet och arbete för att upprätthålla tryggheten

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet. Det ska på skolenheten bedrivas både ett förebyggande arbete

som syftar till att skapa trygghet och ett arbete för att upprätthålla tryggheten. Huvudmannen ska säkerställa att arbetet bedrivs och rektorn ska ansvara för arbetet (5 kap. 3 § skollagen).

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever (6 kap. 6 § skollagen).

Huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling (6 kap. 7 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 8 § skollagen).

Av förarbeten framgår bland annat följande avseende planens innehåll. Huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer bör årligen se över planen, så att den är anpassad efter de särskilda förhållanden som råder i den egna verksamheten. Planen ska bland annat innehålla rutiner för hur personalen i verksamheten ska agera, ansvarsfördelning samt hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. (Se prop. 2005/06:38 s. 139.) Av senare förarbeten framgår att bestämmelsen skärpts på så sätt att en plan ska upprättas årligen och inte bara följas upp och ses över samt att genomförandet av planerade åtgärder ska redovisas. (Se prop. 2007/08:95 s 577.)

Skolinspektionens bedömning

Förebyggande arbete för att skapa trygghet och arbete för att upprätthålla tryggheten

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Plan mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med den plan mot kränkande behandling som gäller för Sörviks skola.

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Av skollagen framgår att denna ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som

avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året samt även en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från föregående års plan har genomförts.

Av den granskade planen framgår att denna innehåller en redogörelse för planerade åtgärder för kommande år. Däremot framgår inte hur planerade åtgärder från föregående års plan har genomförts. Att planen som gäller för Sörviks skola saknar en sådan redogörelse är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Ludvika kommuns verksamhet vid Sörviks skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller planen mot kränkande behandling. Utredningen visar att planen som gäller för Sörviks skola inte innehåller någon redogörelse för hur för hur föregående års åtgärder har genomförts. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Ludvika kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Åtgärdande arbete mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever uppger vid intervjuer att det kan förekomma kränkningar på skolan men att de vuxna ingriper och agerar.

Även rektorn, lärare och representanter från elevhälsan uppger att det förekommer kränkningar på skolan, kränkningarna är däremot inte av upprepande eller allvarligare karaktär. Vid tidpunkten för intervjuerna för tillsynen framkommer att skolan ännu inte har anpassat rutinerna utifrån den ändring av lagstiftning som trädde i kraft den 1 augusti 2026[1]. Personalen utgår därför fortfarande ifrån att de ska informera rektorn om att en elev blivit utsatt för kränkande behandling genom att anmäla i det digitala system som används inom kommunen.

[1] De nya bestämmelserna som trädde i kraft den 1 augusti 2026 innebär bland annat att personalens skyldighet att anmäla kränkande behandling till rektorn ändras till en skyldighet att informera rektorn om en elev anser sig blivit utsatt för allvarlig eller upprepad kränkande behandling.

I intervjuer med lärare framkommer att det finns en samsyn kring vad som utgör kränkande behandling och när de ska agera. Lärare beskriver att personalen vid befarade kränkningar bland annat utgår från den enskilda elevens upplevelse och därefter anmäler i systemet om de bedömer att händelsen utgör kränkande behandling. Rektor och huvudman notifieras när en anmälan upprättats i systemet.

När rektorn informerats om händelser ser denna till att händelsen utreds, ofta genom att delegera ansvaret för utredningen till skolans trygghetsteam. Även elevens mentor eller den personal som uppmärksammade kränkningen kan bli delaktiga. Åtgärder som vidtas till följd av konstaterad kränkande behandling kan exempelvis handla om att trygghetsteamet för samtal med involverade elever för att reda ut händelsen och samtal med berörda elevers vårdnadshavare. Om en elev har varit delaktig i händelser kring kränkande behandling vid upprepande tillfällen kan åtgärder exempelvis handla om att en skolsocial utredning genomförs och eleven får tillgång till samtal med kurator eller tilldelas en resursperson.

Rättslig reglering

All personal är skyldig att aktivt uppmärksamma och motverka kränkande behandling i samband med verksamheten och se till att sådan behandling hanteras. Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för allvarlig eller upprepad kränkande behandling eller allvarliga i samband med verksamheten är skyldig att informera rektorn om detta. Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling av någon i personalen är skyldig att informera rektorn om detta. En rektor som får sådan information som avses i andra eller tredje stycket är skyldig att anmäla detta till huvudmannen (6 kap. 10 § skollagen)
En huvudman som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för sådan kränkande behandling som avses i 6 kap. 10 § andra eller tredje stycket är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbete för att skapa och upprätthålla studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever beskriver i intervjuer att studieron varierar. Under vissa lektioner eller arbetsmoment kan ljudnivån vara högre, vilket påverkar studieron negativt. Exempelvis uppges ljudnivån vara högre under lektioner som genomförs av vikarier eller lektioner då elever ska arbeta i grupper. Enligt intervjuade elever brukar lärarna säga till de elever som påverkar studieron negativt, men det är inte alltid det hjälper. Studieron kan bli bättre under en stund men sedan försämras igen.

Även intervjuade lärare beskriver att studieron varierar. Lärare uppger i intervjuer att studieron kan vara sämre vid vissa tidpunkter, såsom senare under skoldagen eller senare i veckan. Lärare uppger vidare att studieron även påverkas av hur väl läraren känner eleverna vilket framgått vid övergången till ämneslärarsystem, som inneburit lärarbyten. Lärare nämner även andra faktorer som påverkar studieron såsom lokalernas utformning och akustiken i klassrum.

Elevernas upplevelse av studiero följs bland annat upp genom Skolinspektionens skolenkät och den årliga skolinterna enkäten som även används för att följa upp elevernas upplevelse av trygghet. Vad gäller studieron visar den senaste genomförda skolinterna enkäten att studieron är ett utvecklingsområde på skolan. I efterföljande analys har skolan identifierat åtgärder för att förbättra studieron. Av skolans plan mot kränkande behandling och av intervjuer med rektorn och lärare framgår att skolan ska implementera gemensamma klassrumrutiner samt utöka personalens fysiska närvaro vid lektionsstarter och övergångar för att minimera störningsmoment och stärka studieron. Rektorn, lärare och representanter från elevhälsan uppger att de åtgärder som planeras att vidtas för att stärka studieron är relevanta utifrån skolans behov.

I intervju med lärare framkommer att en del i arbetet med att upprätthålla studiero på skolan är att skapa tydlighet och förutsägbarhet för eleverna. Lärare beskriver att de är konsekventa i sitt förhållningssätt och i uppföljningen av de förväntningar som ställs på eleverna. Det handlar bland annat om att ge tydliga instruktioner, använda bildstöd samt att vid behov kontakta vårdnadshavare.

I intervju med rektorn framkommer att en annan del i arbetet är att skapa förutsättningar för arbetslagen på skolan att regelbundet kunna prata ihop sig kring elever och strukturer. Rektorn uppger även att fördelningen av personal, så som användandet av resurspersonal i klasserna, kommer att ses över i syfte att förebygga och upprätthålla studiero.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Det ska på skolenheten bedrivas både ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero och ett arbete för att upprätthålla tryggheten och studieron. Huvudmannen ska säkerställa att arbetet bedrivs och rektorn ska ansvara för arbetet (5 kap. 3 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Niklas Lundström

Beslutsfattare
Signerat av: Niklas Lundström

X Klara Engström

Föredragande
Signerat av: Klara Engström